

napadački f. udarac može biti pripremni udarac, kontraudarac, završni udarac i topspin. Kod obrambenog f. igrač udara lopticu pokretom odozdo prema dolje, što rezultira rotacijom loptice, suprotno od smjera kretanja (rezanje); [6] tenis: vrsta udarca reketom s desne strane tijela (kod desnjaka), rukom u odručenju. Iz osnovnog stava igrač se postavlja bočno s obzirom na mrežu; lijevo je rame naprijed i lijevo stopalo paralelno s mrežom. Lopta se udara ispruženom rukom; u trenutku udarca glava reketa mora biti paralelna s mrežom i u visini šake, težina se prenosi s desne noge na lijevu, koljena su pogrčena, trup je u zasuku i u blagom pretklonu.

forhend zahvat, badminton: način držanja reketa za izvođenje udaraca forhendom. Igrač obuhvaća držak reketa s jedne strane palcem, a s druge ostalim prstima; reket je pri tome ukoso položen na dlanu.

forma → *sportska forma*

formacija ispred-nazad, badminton: način postavljanja igrača u napadu, u igri parova. Jedan igrač stoji blizu sredine mreže, drugi iza njega na središnjoj liniji blizu granične poprečne linije.

formacija lijevo-desno, badminton: način postavljanja igrača u obrani, u igri parova. Oba igrača stoje u poljima za servis blizu poprečne granične linije igrališta.

formula, automobilizam: vrsta otvorenih trkaćih automobila jednosjeda s minimalnom karoserijom, s kotačima bez blatobrana. Utrke f. održavaju se na asfaltno-betonskim automoto trkalištima. Na startu utrke vozači čekaju s upaljenim motorima na znak za početak utrke. Pozicije na startu određuju se prema vremenima koja su vozači postigli na službenom treningu; [a] f.1: do 3000 ccm (1500 ccm s turbo kompresorom), oko 405 kW (550 KS), 12 cilindara, rezervoar 250 l, šir. vozila 250 cm, vis. 90 cm (bez rol-bara), minimalna tež. 575 kg, brzina oko 320 km/h. U kategoriji f.1 po posebnom ključu boduju se rezultati GP utrka za PS; [b] f.2: do 2000 ccm, oko 295 kW (400 KS), 6 cilindara, rezervoar 200 l, šir. vozila 200 cm, vis. 90 cm, minimalna tež. 500 kg, brzina oko 280 km/h. U kategoriji f.2 boduju se rezultati određenih utrka za PE; [c] f.3: do 2000 ccm, oko 235 kW (320 KS), 4 cilindra, rezervoar 180 l, šir. vozila 200 cm, vis. 90 cm, minimalna tež. 450 kg, brzina oko 250 km/h. U kategoriji f.3 boduju se rezultati određenih utrka za PE; [d] f. super Volkswagen (V) 1600 ccm, od 1978 disciplina na PJ.

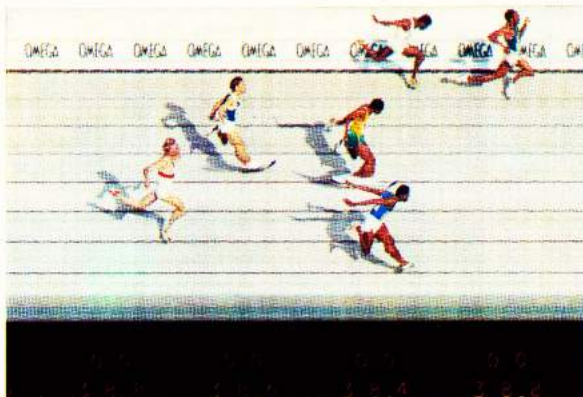
formula otvaranja OI, tekst koji izgovara predsjednik ili šef države zemlje organizatora, ovim riječima: »Proglasavam da su svečanosti ovih (spominje redni broj) Olimpijskih igara modernog vremena otvorene.«

formular (franc.), šah: papirnati listić s rubrikama u koje se upisuju: imena igrača, turnir na kome je partija igrana i datum, te svi potezi bijelog i crnog. Po završetku partije u f. se upisuje rezultat i vrijeme za razmišljanje obojice igrača. Potpisom igrača postaje službenim dokumentom sa svim potrebnim podacima o jednoj šah. partiji.

Foro Italico, kompleks sp. objekata na periferiji Rima, izgrađen po projektima arhitekata: del Debio, Constantini, Moretti, Rocatelli, Vitellozzi i Zauli, 1930–59. Sadrži: olimpijski stadion, mramorni stadion, teniski stadion, otvoreni i zatvoreni olimpijski bazen i niz manjih sp. terena te zgradu Visoke škole za fizičku kulturu. Na tom kompleksu održane su XVII OI, 1960 god.

forsirana varijanta, šah: slijed od nekoliko iznuđenih poteza u kojem ne postoji mogućnost izbora.

FOTO-FINIŠ

forsirati (franc.), šah: pokušavati pod svaku cijenu izvojevati pobjedu u jednakoj ili nešto boljoj poziciji, ali koja je još uvijek u graničama remisa.

Fosbury, Richard-Dick (1947), amer. reprezentativac u atletici; prvi na OI 1968 u skoku uvis sa 2,24 m tzv. flop tehnikom, pa se po njemu i naziva fosbury-flop.

fosbury-flop, atletika: tehnika skoka uvis nazvana po R. Fosburyju; karakteristična je po zaletu u luku, prijelazu ledima preko letvice i doskoku na leđa.

foto-finiš (engl.), posebna vrsta fotografske kamere kojom se automatski snimaju redoslijed i vrijeme dolaska natjecatelja na cilj. Kamera se postavlja u produžetak linije cilja; kroz usku vertikalnu pukotinu snima se cilj na filmu koji se u kameri pomiče horizontalno, u smjeru gibanja natjecatelja. Istodobno se na rubu filma registrira vrijeme koje daje precizan elektronički sat, s točnošću od najmanje 0,01 sek.

foto-lov, natjecanje u kojem ronionci opremljeni autonomnom ronilačkom opremom i foto-aparatom nastoje snimiti što bolju sliku podvodnog svijeta. Kvalitetu slike ocjenjuje žiri. Start natjecanja i vrijeme dozvoljeno za boravak pod vodom precizirano je propozicijama. Prvo takvo natjecanje održano je 1973 u Jugoslaviji.

four-ball (engl.), golf: četveroloptno natjecanje. Meč u kojem dva igrača svojom loptom lopticom igraju protiv bolje loptice druga dva igrača.

foursome (engl.) golf, igra učetero; meč u kojem dva igrača igraju protiv druge dvojice. Svaka strana igra sa po jednom lopticom, koju igrači udaraju naizmjenično.

France Cup, stolnoteniski trofej koji od 1969 dodjeljuje Francuski stolnoteniski savez prvaku MI u pojedinačnoj konkurenciji.

FOSBURY FLOP

FORMULA, super Volkswagen (V) 1600 ccm

FORO ITALICO, mramorni stadion